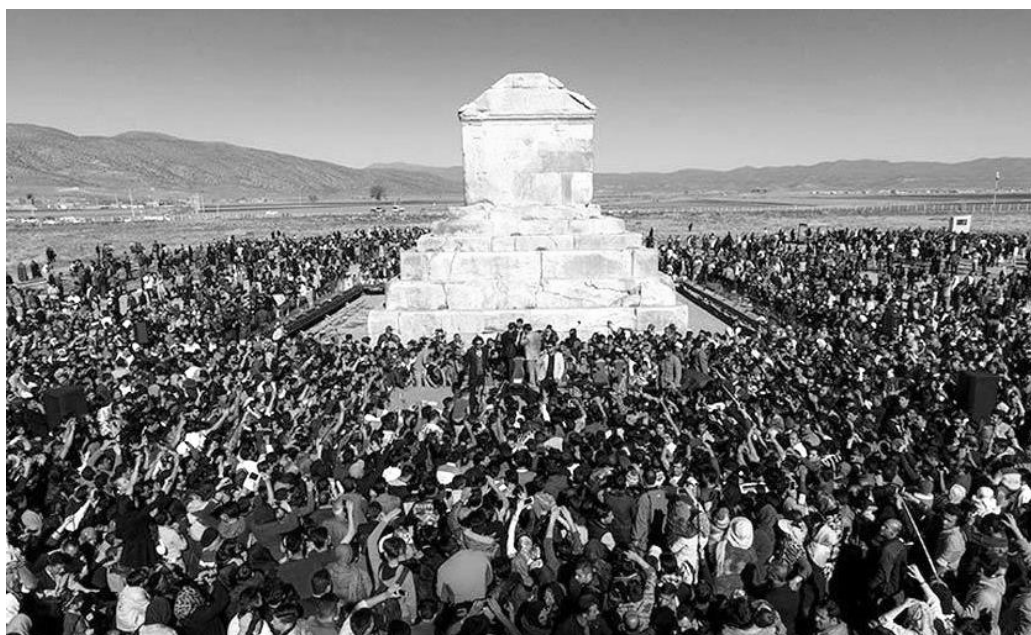

1. Een nieuw begin

Wij lezen daarnet de eerste verzen van Ezra 1. En als je nou een bijbel pakt en je kijkt één bladzij terug, dan zie je dat het vorige bijbelboek, 2 Kronieken, eindigt met precies dezelfde zinnen als waarmee het boek Ezra begint. Exact dezelfde woorden, over koning Kores, die de Joden de vrijheid geeft om terug te keren naar Jeruzalem en die hen de opdracht geeft om de tempel te herbouwen.

Je voelt wel aan: daar zit een boodschap in! Want waar gaat het over in de boeken 1 en 2 Kronieken? Daarin gaat het over de tempel, die geweldige tempel, gebouwd door koning Salomo in Jeruzalem. En dan gaat het over de geschiedenis van het volk van Juda. Soms waren er goede koningen, zoals Asa, en Hizkia, en Josia. Maar er waren ook veel slechte koningen. De grote lijn was helaas een lijn naar beneden. Het volk van Juda keerde zich steeds meer af van God. En dan kondigt God het aan, door de profeten: 'Als jullie je niet bekeren, dan komt er onheil over het land! Dan zal het hele volk in ballingschap gaan.' Maar het volk bekeert zich niet, en inderdaad: de Babyloniërs komen, Jeruzalem wordt veroverd en heel het volk wordt meegenomen naar Babylon.

De nagedachtenis aan de Perzische koning Kores (Cyrus) leeft nog steeds in Iran. Elk jaar vieren duizenden mensen het Perzisch Nieuwjaar bij zijn graftombe in Pasargadae, Iran.

Die twee boeken van de Kronieken, die lopen daarop uit: op die vreselijke ballingschap. Maar dan, helemaal aan het eind, is er dit lichtpuntje: koning Kores, ook wel Cyrus genoemd. Dat is dezelfde naam, Cyrus of Kores. Koning Kores van Perzië veroverd Babylonië. En al in zijn eerste regeringsjaar vaardigt Kores een bevel uit. Hij schrijft: 'Alle Joden mogen terug naar Jeruzalem, en ik geef hen bevel om de tempel van God weer op te bouwen.' En precies dít stukje tekst, over koning Kores, is het einde van Kronieken en het begin van het boek Ezra. Is dat niet veelzeggend? Al die neergang in de boeken van de Kronieken, al die negatieve ontwikkelingen, die lopen uit op een nieuw begin, en dat nieuwe begin, daarmee gaat het boek Ezra verder. In Ezra gaat het over de terugkeer van de Joden naar hun eigen land. Het gaat over de opbouw van de tempel. Het gaat over feesten voor God, die opnieuw worden gevierd.

En daar zit, óók voor ons, een heel belangrijke boodschap in! God is altijd de God van het nieuwe begin. Want Hij is een God van liefde. Zélf als Hij je confronteert, zelfs als Hij straft – en dat kan óók gebeuren, net als bij het volk Israël – dan is Hij er altijd op uit om je toch weer een nieuwe kans te geven, een nieuw begin. Dat je opstaat in de vrijheid, en dat je gaat doen waar Hij je voor roept: dat je Zijn tempel gaat opbouwen, Zijn Koninkrijk. Dat je je inzet voor recht en gerechtigheid, voor vrijheid en voor vrede,

voor mensen die je nodig hebben, en dat je het goede nieuws van het Evangelie doorgeeft.

2 Kronieken loopt uit op dit nieuwe begin en het boek Ezra pakt die draad meteen weer op. We hebben zo'n wonderlijke God, zó goed, zó liefdevol! Hij geeft een nieuw begin. Wat zongen we aan het begin van de dienst? Psalm 85:

*Gij was goedgunstig voor uw land, o Heer,
in Jakobs harde lot bracht Gij een keer.
De schuld uws volks wilt Gij niet gadeslaan.
Gij hebt hun zonden uit uw boek gedaan.*

Dat is de HERE ten voeten uit! Dat is jouw God! Dat is de God die wij eren, vandaag in deze Avondmaalsdienst. De God van het nieuwe begin. De God die vergeeft, die verzoening geeft, dankzij het offer van Jezus Christus aan het kruis. Dat is het eerste wat ik wil zeggen bij dit bijbelgedeelte: een nieuw begin.

2. De oude Bijbel

Dan het tweede: dat is de oude Bijbel. Punt 1: een nieuw begin.

Punt 2: de oude Bijbel. Want wat staat er in vers 1? 'In het eerste jaar nu van Kores, de koning van Perzië, wekte de HERE de geest van Kores op, de koning van Perzië, opdat het woord van de HERE, dat Hij bij monde van Jeremia gesproken had, vervuld zou worden...' Wat had Jeremia dan gezegd? Je kunt het nalezen in Jeremia 25: 11-12. Daar staat dit: 'Dan zal heel dit land worden tot een puinhoop, tot een verschrikking. Deze volken zullen de koning van Babel zeventig jaar dienen. Maar het zal gebeuren wanneer de zeventig jaar voorbij zijn, dat Ik de koning van Babel en dat volk – spreekt de HERE – hun ongerechtigheid zal vergelden, en ook het land van de Chaldeeën (van de Babyloniërs) en Ik zal dat maken tot eeuwige woestenijen.' Dus God zegt: 'Zeventig jaar zullen jullie de koning van Babel dienen.' Wanneer zijn die zeventig jaar begonnen? Ze zijn begonnen in het jaar 605 voor Christus. In dat jaar versloeg de koning van Babel de farao van Egypte in de Slag bij

Karkemis. En heel het gebied dat eerder in de invloedssfeer lag van Egypte (waaronder ook het koninkrijk Juda) kwam toen in de invloedssfeer van Babel.

605 voor Christus. En dan zeventig jaar later, dat is 535 voor Christus. In feite was het in het jaar 538, iets eerder dan 70 jaar, dat koning Kores zijn wonderlijke beslissing nam en het Joodse volk eindelijk de vrijheid gaf.

Het was dus allemaal al voorzegt! De Bijbel, die is véél betrouwbaarder dan je zou denken! De Bijbel is niet zomaar een boek! Het is het heilige Woord van God! Dat oude boek, daarin schuilt goddelijke kracht! Ik ben zó ontzettend enthousiast over de Bijbel. Wat daar instaat, is zó betrouwbaar! En elke keer weer, als je de Bijbel leest, dan merk je hoe dat Woord je leven raakt. Ik vind het altijd heel mooi om dat samen te doen, om samen die Bijbel te lezen, want altijd kom je samen onder de indruk. Ik heb volgens mij nog nooit meegemaakt dat we met een groepje de Bijbel gingen lezen en dat we weer uiteen gingen en tegen elkaar zeiden: 'Nou, jammer, vandaag had die Bijbel ons niks te zeggen.' Ik heb dat echt nog nooit meegemaakt. De Bijbel is het levende Woord van God. Een oud boek, maar altijd weer nieuw.

Wat schrijft koning Kores? Hij schrijft in vers 2: 'Zo zegt Kores, de koning van Perzië: Alle koninkrijken van de aarde heeft de HERE, de God van de hemel, aan mij gegeven, en Hij is het Die mij heeft

opgedragen om een huis voor Hem te bouwen in Jeruzalem, dat in Juda ligt.' Hoe weet die Kores dat? Hoe heeft God dan die opdracht gegeven? Nou, daarvoor moeten we weer kijken in die oude Bijbel. Jesaja 44: 28: 'Ik ben de HERE, Die over Kores zegt: Hij is Mijn herder, en hij zal al Mijn welbehagen volbrengen, door tegen Jeruzalem te zeggen: Word gebouwd, en tegen de tempel: Word gegrondvest.' En Jesaja 45: 13: 'Ik heb Kores doen opstaan in gerechtigheid, en al zijn wegen zal Ik rechtmaken. Hij zal Mijn stad bouwen en hij zal Mijn ballingen vrijlaten, zonder betaling en zonder geschenk, zegt de HERE van de legermachten.'

Weet u wanneer Jesaja leefde? Jesaja leefde ruim 200 jaar vóór koning Kores! En in het boek Jesaja wordt de komst van koning Kores aangekondigd! Met naam en toenaam!

Nu zijn er veel bijbelgeleerden die zeggen: 'Dat is wel heel onwaarschijnlijk. Dat Jesaja al over Kores heeft gesproken, 200 jaar voordat Kores leefde! Dit stuk van Jesaja, dat moet wel door iemand ánders geschreven zijn, en láter aan het boek Jesaja vastgeplakt.'

En inderdaad, dat is een mogelijkheid. Maar het kan ook anders zijn. Flavius Josephus, de historicus die leefde net na de tijd van Jezus, die vertelt het inderdaad anders. Hij zegt dit: 'Koning Kores, die las in het boek Jesaja woorden die 210 jaar eerder waren opgeschreven. En Kores, die las daar zijn eigen naam, en dat God hem opdracht gaf om de Joden te laten terugkeren naar Jeruzalem, en om de tempel weer op te bouwen.' En dan schrijft Flavius Josephus letterlijk dit: 'Toen Kores het gelezen had (dus wat er stond in Jesaja), was hij vol bewondering voor de Godheid en werd hij bevangen door een vurig verlangen en een grote eerbij om te doen wat er geschreven stond.' Aldus Flavius Josephus.

Maar dan nóg een vraag: hoe kon koning Kores van Perzië nou een boekrol in handen krijgen van de Joodse profeet Jesaja? Nou, dat is het laatste puzzelstukje, en ook daarop staat het antwoord in de Bijbel, Daniël 6: 29: 'En het ging deze Daniël voorspoedig onder het koningschap van Darius en onder het koningschap van Kores, de Pers.'

Dus koning Kores veroverde Babylon, leert Daniël kennen, en geeft hem een hoge positie aan zijn hof. Via Daniël leert hij het Joodse volk kennen, en op een dag komt Daniël aandragen met een boekrol van Jesaja, een tekst die ruim 200 jaar eerder geschreven is, en hij zegt: 'Koning Kores, weet u dat hier uw naam al in genoemd wordt?' Kores leest die rol en is diep onder de indruk. Hij leest dat God hem opdracht geeft om de Joden terug te laten gaan en om de tempel in Jeruzalem te herbouwen. En als hij dat gelezen heeft, dan geeft hij inderdaad die opdracht. En zo lezen we in Ezra 1: 'De HERE, de God van de hemel, heeft mij heeft opgedragen om een huis voor Hem te bouwen in Jeruzalem, dat in Juda ligt.'

Als je alle gegevens op een rijtje zet, dan is het heel goed mogelijk dat het zó gegaan is. Fascinerend, zo werkt God! Eeuwenoude woorden komen tot leven! En zo spreekt God ook nu, door die eeuwenoude woorden! Onderschat nooit de kracht van de Bijbel, nooit! En onderschat vooral God Zelf nooit! Hij schakelt een Perzische koning in! De koning van Iran! Hij schakelt in wie Hij wil, en op de manier die Hij kiest! Het hele heelal is aan Hem ondergeschikt! Denk nóg te klein van uw God! Denk nooit te klein van jouw Schepper, van jouw hemelse Vader! Nooit!

3. De opdracht: 'Sta op in de vrijheid!'

Een nieuw begin, dat was één. De oude Bijbel, dat was twee. En drie: de opdracht: 'Sta op in de vrijheid!' De oude Bijbel heeft het nieuwe begin al aangekondigd, en koning Kores zegt: 'Het is zover! Volk van Juda, ik geef jullie de vrijheid! Ga terug naar jullie land en bouw de tempel weer op!'

En Kores doet nog meer! Hij zegt in vers 4, over de mensen die teruggaan naar Jeruzalem: 'Laten zijn plaatsgenoten hem helpen met zilver, met goud, met allerlei bezittingen en met vee, naast de vrijwillige gave voor het huis van God, Die in Jeruzalem woont.' Dus de Joden die teruggaan, worden overladen met giften en zó gaan ze op pad. Kores zet zijn oproep kracht bij: 'Sta op, volk van Juda, sta op in de vrijheid!'

En dan gebéúrt dat ook! Vers 5: 'Toen stónden de familiehoofden van Juda en Benjamin, en de priesters en de Levieten op, allen bij wie God de geest had opgewekt om op te trekken om het huis van de HERE te bouwen, Die in Jeruzalem woont.'

Dat die mensen opstaan en inderdaad naar Jeruzalem gaan, dat is niet vanzelfsprekend. Want veel meer Joden kiezen ervoor om er te blijven: in dat verre Babylon. Ze hebben daar een leven opgebouwd, ze hebben er een huis, ze hebben er hun baan, de familie woont er. De meesten gaan níét terug. Maar een deel wel, een deel 'staat op', zo lezen we dat in vers 5, het zijn de mensen 'bij wie God de geest had opgewekt om op te trekken om het huis van de HERE te bouwen'.

Als je nou nog eens goed kijkt naar die koning Kores, zie je dan eigenlijk in hem niet allerlei trekken van de Here Jezus? Ook Jezus is gekomen als Koning, de Koning der Joden, om Zijn volk vrij te maken, om de hele mēnsheid vrij te maken! Ook Zijn komst is al voorspeld door de profeten, honderden jaren eerder. Ook Hij is gekomen om te doen wat er in die oude Bijbelboeken al geschreven stond. En als wij opstaan in de vrijheid, dan zorgt Hij dat wij alles krijgen wat we nodig hebben. Hij roept ons om de tempel van God op te bouwen, Zijn Koninkrijk, Zijn gemeente, wereldwijd. Hij roept ons om op weg te gaan naar Jeruzalem, het nieuwe Jeruzalem, naar de plek waar God woont.

Aan het begin van de dienst hoorden we hoe Jezus mensen riep om op te staan in de vrijheid. In dat geval Levi, de tollenaar. En wat deed Levi? Inderdaad, hij ging mee met Jezus. Maar eerst richtte hij een maaltijd aan, een feestmaal, om zijn vrijheid te vieren, zijn bevrijding van zonden. Bij die maaltijd was een 'grote menigte van tollenaars', schrijft Lukas. De grootste zondaren waren welkom bij Jezus. En iedereen werd opgeroepen om op te staan uit de banden van zonde van schuld en een nieuw leven te beginnen, een leven in vrijheid.

Vandaag heeft Jezus ook voor ons een vrijheidsmaaltijd aangericht. We gaan het vieren, het Heilig Avondmaal. Misschien was je erbij, op 5 mei, toen er op allerlei plekken in de stad een vrijheidsmaaltijd was. Wat gebeurde daar, bij die vrijheidsmaaltijden? Daar kwamen mensen bij elkaar die elkaar niet kenden, heel verschillende mensen, en ze gingen met elkaar in gesprek over de vraag: 'Wat betekent vrijheid voor jou?'

Vandaag vieren we onze vrijheid. Jezus is gekomen om ons vrij te kopen van de slavernij van de zonde. We gedenken óók dat Hem dat álles gekost heeft, álles... Want vrijheid heeft altijd een prijs. En die prijs is voor ons betaald door Jezus Christus. Hem eren wij, Hem aanbidden wij.

En bij Zijn vrijheidsmaaltijd ben je van harte welkom als je beseft dat je Hem nodig hebt. 'Een grote menigte van tollenaars' was erbij toen Levi tot leven was gekomen. Gered van de dood. Bij de maaltijd vandaag gaat het over de vraag: 'Wat betekent vrijheid voor jou, de vrijheid die Jezus je geeft?' Praat er maar over: straks bij de koffie, of later vandaag. Maar één ding is cruciaal: doe wat de Joden doen, daar in Babylonië, als God hun geest heeft opgewekt om te gaan bouwen aan de tempel in Jeruzalem. Sta op in de vrijheid! Amen.